

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

Ч. 17.

СЕРЕДА, 1. МАРТА 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MARCH 1st, 1922.

№ 17.

VOL. IV.

НАНСЕН ЗВІСАЄ РАТУВАТИ ГОЛОДУЮЧИХ В РОСІЇ.

19 МИЛІОНІВ ЛЮДИЯ ЗАГРОЖЕНІ БЕЗПОСЕРЕДНО СМЕРТЮ.

Міліони помруть без огляду на те, як скоро не наспіда би поміч.

Др. Фрідтйоф Нансен, що повернувся недавно до Лондону з голодуючих околиць над Волгою в Східній Росії, у ділянці американському кореспондентові Милтонові Броннерові інтерв'ю, яке після вінніпегської "Трибуни" звучить:

ЛОНДОН, 23. лютого. — Повернувшись з навіщеної голодом Росії до країв, де є все подостатком, є так само, як пробудити ся зі страшного сну.

Край понад великою рікою Волгою, де в наслідок посухи наступив голод, своїм простором і населенням є приблизно такий, як ціла Франція.

З того народу велике число 19 міліонів є безпосередно загрожене смертю, а міліони — без огляду на те, які шалені заходи ми тепер робимо — є засуджені на смерть.

За кожним разом, як тикає годинник, тузину вихудячих кістяків, що були колись мушкетерами, жінчинами і дітьми, падають мертвими.

Край сумнівний, як північні льодяні поля.

Я кажу вам, що я бачив. Коли ви вступаєте до голодуючих околиць Росії, ви вступаєте в край страшної тишини. Навіть птахи опустели, сей край голоду. Він наводить більший сум, як льодяні поля півночі.

Многі сім'ї втратили дві третини свого населення. І ті, що переживають — в лахах, в бруді — голодні, холодні, з втратою всієї надії, заховаючи як лише можна дорогу іскру життя, можуть дивити ся вперд лише до одної річі — о-свободження, яке приносить смерть.

В Бузулуку я бачив купу твердих замерзаних тід, що лежали на цвинтарі чекаючи похоронення. Утомлений гробар сказав мені, що їх привозять щодня возами. Їх збирають на вулицях і стежках. Їх знаходять на переходах в галях. Часами знаходять їх в хатах, де кождий в родині помер.

Яку користь приносить поміч.

Кожний долар, кождий фунт стерлінгів, кождий франк, виданий тепер на до-ставу поживи, насіння і різнорідних машин над Волгою, по-борує три річі:

- 1) Страшний голод нинішнього дня.
 - 2) Можливість страшнішого навіть голоду на слідууючу зиму.
 - 3) Заразливий пошесті, що можуть появиити ся в Приволжжю і перекинути ся в шасливішу Європу і Америку та десятквати тисячі і десятки тисяч людей.
- Плямистий тиф і холера вже повивали ся в Приволжжю.
- Бідне населення не може не бути брудним. Воно не має мила, дезінфекційних средств ані лікарств. А бруд і голод разом є сприятливими розсадниками пошесті.
- Досвід показав, що не можна успішно збудувати стіни проти епідемії. Їх не можна вдержати в тих місцях, де вони п'являють ся. Вони переходять через всі границі.

Світ може збирати живню пошесті.

Коли народи світа є холодні і нечутли на терпіння голодуючої Росії сеї зими, вони можуть збирати страшне живню пошесті і смерти в своїх власних хатах слідууючого літа і осени.

Чотири місяці тому назад я просив цивілізовані народи світа, репрезентовані в зборі "Ліги Націй", зробити щось в сій справі.

Міліони вмерли через те, що мій апель трафив на глухі уха. Можливість ратувати оставши від тоді зменшила ся. Волга і інші ріки тепер замерзли. Рух російських залізниць утруднюють тепер сніги.

Однак помимо сих перешкод ми можемо зробити багато, коли будемо робити скоро.

Ми мусимо вислати збіжжя, щоби втримати людей при житті, мусимо вислати насіння, трактори і інші знаряддя, щоби оставши при життю мав можливість позасівати на весні свої поля.

Треба поміч в своїм власнім інтересі.

Доки ми сего не зробимо, великий шпихлір Росії стане вилудною пустинею. І Росія не зможе віджити, Росія не зможе вивозити хліба, Росія не зможе стати ринком для світових товарів, доки район Волги знова не стане шпихлірем.

Тому є отже не лише мло-сердим і розумним і гуманним і християнським нести негайно поміч, але се є також добрим інтересом, доброю політикою і справою самоохорони проти епідемії хоріб.

Всякого рода недовіре до нашої роботи витворювано через розповсюджене безстидних брехоць.

Я хотів би стрінити ся з людьми, що є відвільні за ті брехні. Я хотів би взяти їх над Волгу, показати їм плачущих дітей, дрожащих матерій, умерших і вмраючих — картину гіршу, як на полі бою.

Я думаю, що я оставив би на їх душах тугар вини, який вони носили би з собою через ціле своє життя до своєї гробової дошки — і поза нею.

(Так говорить великий учений і гуманіст Нансен, який не є ані большевиком, ані навіть соціалістом, але який дивить ся безсторонно на справу і має серце до того, що дієть ся нині над Волгою.)

А в той сам час українські буржуазні прихвостні сміють виступати проти поміч голодуючим в Росії лише тому, що, мовляв, ся поміч спричинила би ся до... поширення большевицької пропаганди в Канаді.)

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Поверх 200.000 безробітних в Канаді.

ТОРОНТО, 27. лютого. — Промовляючи в неділю в Лейбор Темпл на мітінгу безробітних, федеральний міністер праці Джеймс Мордок заявив, що коли він обняв свій уряд, в Канаді було 200.000 безробітних.

Як відомо, теперішнє ліберальне правительство прийшло до власти 3 місяці тому назад, отже число безробітних є до сего часу більше як 200.000.

Міністер висловив опінію, що в протягу 6 тижнів положення значно поліпшиться ся. В якій формі мало би бути се "поліпшене", про се в до-несенні з Торонта нічого не сказано.

Тяжкий засуд комуністів в Югославії.

БІЛГОРОД, 24. лютого. — Вчора скінчила ся розправа проти учасників замаху на життя короля Александра, що мав місце 29. червня минушого року в Білгороді. Трибунал проголосив слідууючий вирок:

Стеяч, 28-літній мушца, по фаху кімнатний маляр, засуджений на кару смерті. Його головний помічник Чакі, 53-літній мушца, засуджений на 20 років тяжкої в'язниці. Шістьох комуністичних послідіві-стади по два роки в'язниці.

Жінки, які були обжаловані о участь в заговорі, зістали увільнені від вини і кари.

Підчас замаху на життя короля Александра було ранених бомбою девять осіб.

Союз трох великих робітничих уній в Америці.

ШКАГО, 24. лютого. — На вчерашнім засіданні відпоручників уній майнерів, залізничодорожників і портових робітників, які числять разом по-верх 2,000,000 членів, заключили угоду в справі утворення спільного союзу. Головною задачею цього союзу буде спільна акція і оборона в боротьбі проти заходів компаній знизити платню.

Угода в справі утворення спільного союзу вийде в силу дотепер тоді, коли буде прийнята в дорожній референдумі по-одинокими інтересованими юніями.

В угоді говорить ся, що на випадок, коли би одна з сих організацій була затактована, обовязком союзних уній буде знайти способи і средства, щоби прийти в поміч нападений організації.

Виконавчий Комітет, зложений з представників сих трох організацій, буде видавати від часу до часу припоручення в інтересі організації. Комітет буде мати також право в ко-нечних випадках скликувати конференцію союзних організацій.

Пятий конгрес Комуністичної Партії Австрії.

ВІДЕНЬ, 22. лютого. — Центральний Виконавчий Комітет Комуністичної Партії Австрії скликав на день 25. марта пятий конгрес партії. На деннім порядку є поставлені між ин-шими слідууючі справи:

Загальне положення в світі і Комінтерні.

Найближші завдання Комуністичної Партії Австрії.

Випрацьоване нового стату-та партії.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Друга всеукраїнська конференція професіональних союзів.

Дня 22. січня в Харкові відбула ся друга всеукраїнська конференція професіональних союзів. До президії конференції вибрано 12 комуністів і 1 безпартийного. Почесними і президентами вибрано Леніна, Троцького, Зіновєва, Раковського і Петровського.

В своєму рефераті сказав між иншим Петровський, що найближчим завданням радянської влади являеть ся економічна боротьба, якої центр переносить ся на європейські ринки. Сьогодні, в добу неща-стя і голоду, ніде не чути на-рікань на радянську владу. Нав-паки, всі селяни говорять, що большевики не винні в неща-стті і що влада стараєть ся до-помогти як може.

В імені ради народних комісарів зложив привіт Раковський. Він заявив, що завдан-ням сеї конференції є охорона інтересів робітничої класи, яка повинна зрозуміти, що всякі труднощі, нещастя і нужда-вляються переходовим часом і ненормальними умовами. Робітники повинні знати, що всі жертви і труднощі теперішньої доби не ведуть до закріплення рабства, але до зміцнення про-летарської влади і її авторіте-ту, що уможливить цікавоте його визволеня.

Конференція вислала приві-тну телеграму Ленінові, Троцькому, Фрунзе і Комуністич-ному Інтернаціоналові.

Фрунзе повернув з Туреччини.

ХАРКІВ, 1. лютого. — Ген. Фрунзе, командант українських військ на Криму, повер-нув до Харкова з Туреччини, де був представником України і предложив звіт зі своєї діяльності.

Закупно збіжжя для України за границею.

ХАРКІВ, 26. січня. — З золотого фонду Радянської Фе-дерашії асигновано для Української Радянської Республіки чотири міліони рублів в золоті на закупно збіжжя на насіння за границею. Рішено закупити в Америці один мілон пудів кукурузи. Переговори в тій справі вже на укінчено. Зача-лись нові переговори в справі закупна одного міліона пудів пшениці, 100.000 пудів гороху і одного міліона пудів кукурузи.

Із Всеукраїнського Зізду Журналістів.

ХАРКІВ, 20. січня. — В звязку з докладом народного комі-сара Мануїльського про зада-чу радянської преси зізд журналістів прийняв резолюцію, в якій вказуєть ся на необхід-ність створення густої сіти часописий на Україні.

Дальше говорить ся в резо-люції, що члени союзу, які не належать до Комуністичної Партії, можуть мати не ріша-ючий, а лише дорадчий голос. Членами комітету агітації і о-свободження можуть бути ди-ше комуністи.

Радянська преса повинна по-свячувати більше місяця пита-нням щоденного життя червоно-армійців.

Дальше зізд уважає необ-хідним не лише витягати на-денне світло деякі злі сторони діяльності органів радянської влади, але і домагати ся, щоби радянські урядовці, до яких се відносить ся, були обовязані

давати до преси поясненя від-носно наведених фактів.

Вкінці рішив зізд присту-пити до улаштування курсів для журналістів.

Рівноправність радянських мі-сій в Чехословаччині.

ПРАГА, 31. січня. — Тутьеш-на "Трибуна" доносить, що всі радянські місії, російські і українські, одержали від чехо-словацького правительства право екстериторіяльності, себто право послугувати ся такими правами, як і місії інших держав. Ніхто з членів місії не може бути арештований. Також і контрольні органи че-хословацької республіки не мають права переводити реві-зій ані в бюрах ані в помеще-нях членів місії.

З голодуючих областей на Ра-дянській Україні.

МОСКВА, 21. січня. — В До-неччині голод захопив слідую-чі повіти: маріупільський, та-гайроцький і трічінський. В тих повітах голодує звиш 400.000 осіб. Голоднеча поши-рюєть ся і на дальші повіти. Наслідком нужди вибухла епі-демія тифу, а крім того лютє шкорбут. Для голодуючих До-неччини створено ратуночий комітет. Се область потребує 6.000 вагонів збіжжя на насіння. В маріупільським повіті зоргані-зовано прохарчункову акцію на 10.000 осіб. Одначе та до-помога є зовсім недостаточ-ною.

З павлоградського повіту доносить, що наслідком недо-стачі харчевих засобів треба було замкнути діточі пріоти. Нужда страшна. Місцеві рату-ночі середники вичерпались. Український Червоний Хрест розпочав в Катеринославській губернії акцію в цілі прохар-чунку 25.000 осіб. Він заявив ся також печенем і продажею хліба, що буде продавати ся у-богому населенню по половині ціни продукції. Губернська ра-да Катеринославщини рішила заснувати стації для розділу молока для дітей. Молоко ма-ють доставляти заможнійші селяни губернії у формі над-звичайного податку.

В тих звідомленнях сказано також, що Хабаровск здобуто назад 14. лютого і наїздників прогнано.

Совіти відповідають Японії.

МОСКВА, 18. лютого. — Ро-сійські представники на кон-ференції в Дайрені вручили японському делегату оконечну відповідь Совітської Росії на пропозиції Японії. Росія до-магаєть ся, щоби Японія викона-ла ті приреченя, які дала на вашінгтонській конференції до-точно Далекого Сходу.

Росія пропонує також скли-канє мілітарної комісії для сформованя плянів евакуації Сибіру Японцями.

Дотично Сахаліну не прий-шло до ніякої угоди.

Скликанє XI конгресу Росій-ської Комуністичної Партії.

МОСКВА, 27. січня. — Цен-тральний комітет російської комуністичної партії скликав на 26-го марта 11-ий зізд тої партії. Програма того зізду буде слідуоюча.

1. Звіт центрального коміте-ту.
2. Звіт центрального коміте-ту з організаційних справ.
3. Звіт ревізійних (контроль-них) комісій.
4. Звіт центральної кон-трольної комісії.
5. Звіт Комуністичного Ін-тернаціоналу.
6. Результат чистки партії.
7. Фінансова політика.

Загальний страйк майнерів в Еспанії.

МАДРИД, 24-го лютого. — Страйк майнерів, який розпо-чав ся в середу в окрузі Пена-роя, поширив ся тепер на ці-лий край і обняв всі копальні в Еспанії.

Німеччина занепокоєна сові-сько-французьким збли-женням.

БЕРЛІН, 17. лютого. — Ча-сті поголоски про заключенє торговельної угоди між Росією і Францією, які одначе є ще неперевірені, викликали за-мітне занепокоєне в німецьких політичних і індустриальних кругах.

Німці видимо боять ся го-лодно того, що французько-російська торговельна угода ізолювала би ще більше Ні-меччину політично і торго-вельно і дала би Франції спро-могу використати ще більше свою воєнну побіду над Ні-меччиною.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляєть ся всіх членів відділу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, що місячні збори місцевого відділу відбудуть ся в неділю, 5. марта о годині 2.30 по полудни. Обовязком всіх членів прийти на збори на час. До поладження є много важних справ. Заряд.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ

НЕСПОДІВАНКА! — В ЧЕТВЕР — НЕСПОДІВАНКА!

В четвер, 2. марта о годині 8-ій вечером відбудеть ся в Українським Робітничім Домі

ВЕЛИКА РОЗІГРАВКА

Є велика колекція гарних і коштовних річий по 20 і 25 доларів. — Купуйте тикети завчасу і не забувайте прий-ти в четвер вечером 2. марта до Укр. Роб. Дому.

ПРОБУЙТЕ ШАСТЯ.

ПЕРШИЙ РАЗ НА УКРАЇНСЬКІЙ СЦЕНІ!

Драматично-Співачький Кругок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 4. МАРТА, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

нову знамениту пєсу в 4-ох діях, К. Гандуріна, п. н.:

ПЕРЕД БУРЕЮ

Річ дієть ся в літі в 1917 році, у фабричній місцевості центральної Росії.

Ся штука виставляєть ся пораз перший на сцені в українській мові. Малое боротьбу робітників в Росії за часів керещини та на передодні пролетарської революції. Се є одна з найлучших нових штук в сів сезони на сцені У-країнського Робітничого Дому. На виставі сеї штуки не повинно забракнути ані одного свідомого робітника. Приходьтє і переказуйте другим.

КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.15 ВЕЧЕР. ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦТ. (ВКЛЮЧАЮЧИ ВОР ТЕКС)

Пам'ятайтє! Више згаданий Кругок відіграє в неводзі пораз другий нову драму з життя галицького пролетарія-ту п. н.: "БУНТАР" або "СИН РЕВОЛЮЦІЇ".

ВАЖНЕ

ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Отсим даєть ся до відома всім передплатникам "Українських Робітничих Вістей", що в місяці марті буде розісланий перший місячний додаток до "Укр. Роб. Вістей" — дуже цікава книжочка п. н.

"ВВЕДЕНЄ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІЮ".

Книжочка ся є дуже поучаю-ча і коштує 15 центів. Вона може служити підручником для тих, хто вперше читає політичну економію. В ній стис-ло і виразно пояснюєть ся, що то є політична економія, яку повинен знати кождий свідомий робітник.

Разом з тим ми хочемо звер-нути увагу нашим передплат-никам, що брошуру розіслать ся тільки тим передплатникам, що мають заплачену часо-пись. Тому всі задоживші ся передплатники повинні сейчас відновити свою передплату, щоби не втратити нагоди о-тримати безплатно в місяці марті више згадану брошуру.

Кожний новий передплат-ник, зложивши свою перед-плату в місяці марті, також дістане сю брошуру. Тому не тратьте, товариші робітники, сеї нагоди, відновляйте сейчас свою передплату на "Укр. Роб. Вісти" та рекомендуйте зробити се своїм знакомим.

Редакція.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляєть ся всіх членів відділу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, що місячні збори місцевого відділу відбудуть ся в неділю, 5. марта о годині 2.30 по полудни. Обовязком всіх членів прийти на збори на час. До поладження є много важних справ. Заряд.